

Zwemmen

JAARVERSLAG 2019 ACTIES 2020

Vlaamse Zwemfederatie vzw

Vlaamse Zwemfederatie vzw
Burg. Maenhautstraat 100-102
9820 Merelbeke

Tel: 09/220.53.87
info@zwemfed.be

INHOUDSTABEL

CLUBS EN LEDEN	3
NIET-VERGUNNINGHOUDERS	3
ZWEMMEN COMPETITIE	5
TRAINERS – OPLEIDINGEN EN BIJSCHOLINGEN	7
TRAINERSOPLEIDINGEN	7
TRAINERSBIJSCHOLINGEN	10
SPORTAANBOD - COMPETITIEF & RECREATIEF ZWEMMEN, KAMPIOENSCHAPPEN	13
RECREATIEF AANBOD	13
COMPETITIEF AANBOD	16
KAMPIOENSCHAPPEN	17
OFFICIALOPLEIDINGEN & SPLASH WEDSTRIJDPROGRAMMA	20
OFFICIALS	20
SPLASH WEDSTRIJDPROGRAMMA	21
WERKING VLAAMSE SPORTCOMMISSIE ZWEMMEN	21

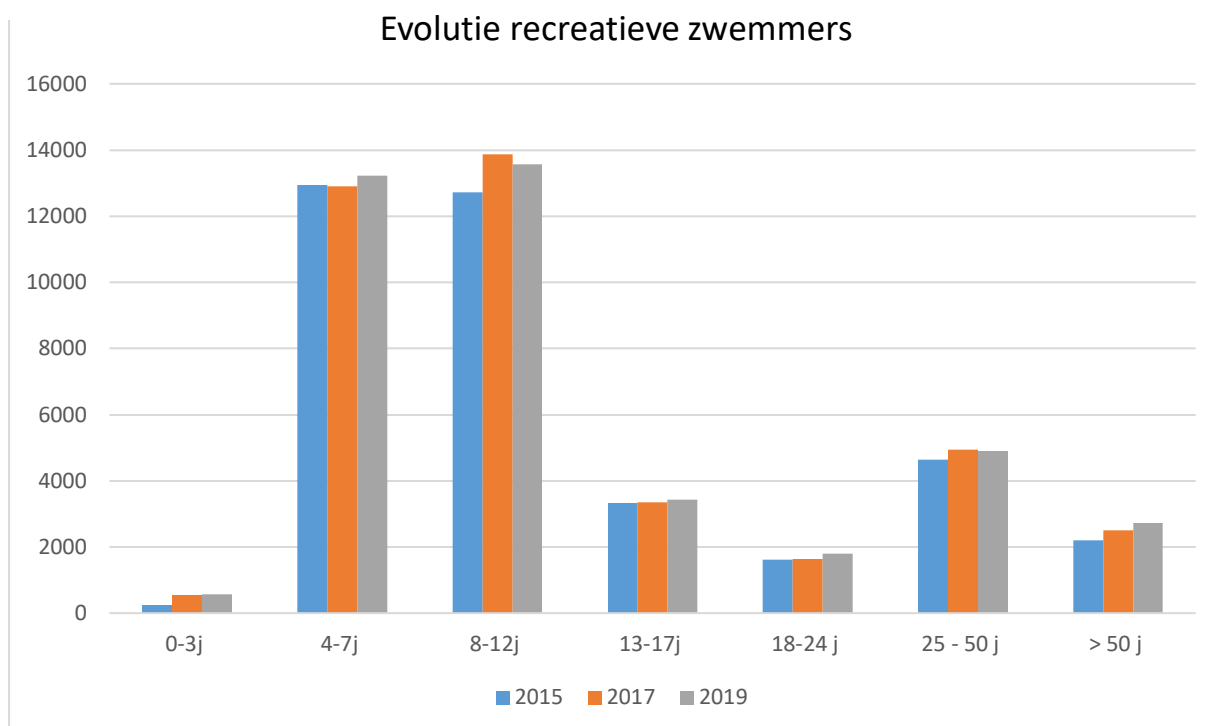
Niet-vergunninghouders

Als we kijken naar de afgelopen 4 jaar (2015 – 2019), dan zien we bij de niet-vergunninghouders in deze beleidsperiode een stijging van ruim 6%.

Als we echter vergelijken met 2017 zien we een daling in de leeftijdsgroep 8-12 jaar (zie grafiek NVH 0-12 jaar) en een lichte daling (1%) in de leeftijdsgroep 25-50 jaar.

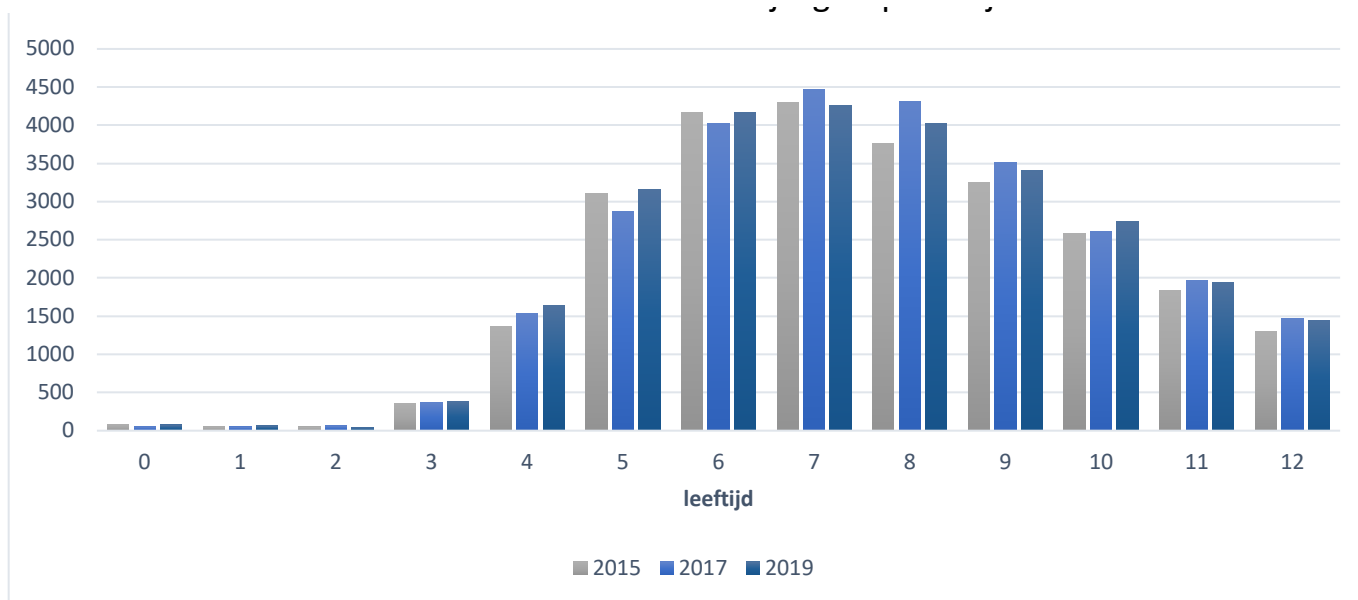
	2015	2017	2019	2019-2015
0-3j	255	540	573	318
4-7j	12.945	12.898	13.227	282
8-12j	12.728	13.861	13.566	838
13-17j	3.333	3.353	3.436	103
18-24 j	1.612	1.643	1.790	178
25 - 50 j	4.647	4.949	4.907	260
> 50 j	2.207	2.510	2.716	509
	<u>37.727</u>	<u>39.754</u>	<u>40.215</u>	2488

Tabel 1: evolutie recreatieve zwemmers

Grafiek 1: evolutie recreatieve zwemmers

In de leeftijdscategorie 0-12 jaar hebben we de meeste recreatieve leden.

Grafiek 2: recreatieve zwemmers leeftijdsgroep 0-12 jaar

Rekening houdend met het nieuwe sportmodel splitsen we de 0-12 jaar op in 4 categorieën.

	2015	% t.o.v. totaal	2017	% t.o.v. totaal	2019	% t.o.v. totaal
0 - 3 jaar	543	2,07%	540	1,98%	573	2,09%
4 - 7 jaar	12.945	49,38%	12.898	47,25%	13.227	48,33%
8 - 10 jaar	9.591	36,58%	10.419	38,17%	10.179	37,20%
11 - 12 jaar	3.137	11,97%	3.442	12,61%	3.387	12,38%
	26216		27299		27366	

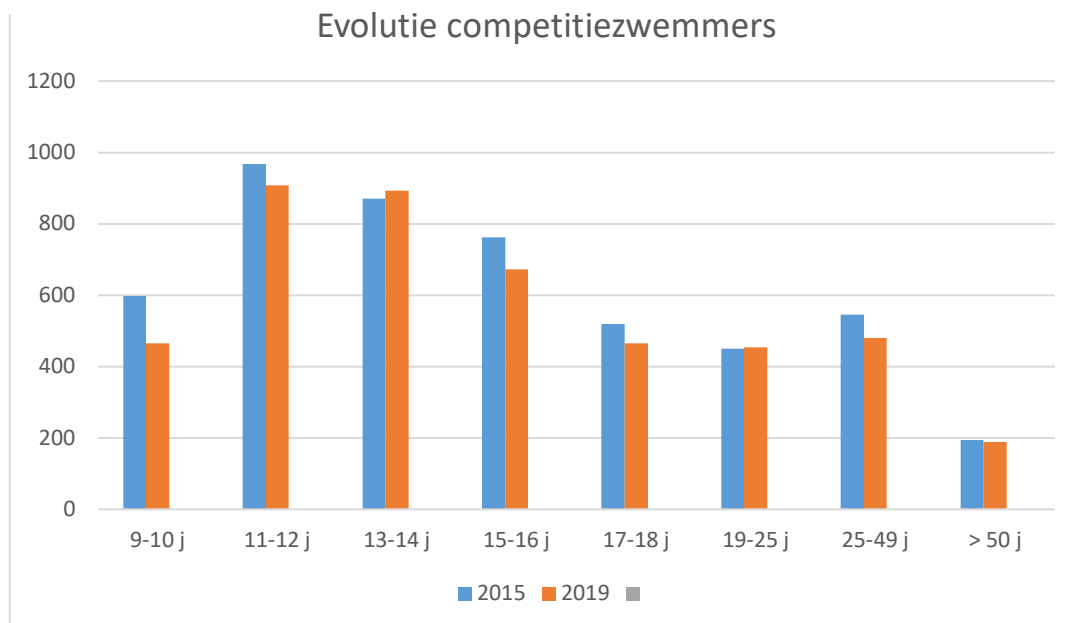
De leeftijdsgroep 4-7 jaar is hierin de grootste categorie.

Dit zijn de kinderen die in onze zwemclubs leren zwemmen. Percentueel scoren we hier in aantal wel iets minder dan in 2015. Zoals hierboven reeds aangehaald zien we t.o.v. 2017 voornamelijk een daling bij de 8-10 jarigen (2,3%) en een daling bij de 11-12 jarigen (1,5 %). Een verdere analyse hiervan en daarbij horende maatregelen is zeker nodig. Mogelijk is dit een gevolg van het feit dat een aantal zwemclub, wegens samenwerking met privé-zwembaden en/of PPS-structuren, niet meer een eigen zwemschool mogen aanbieden.

Bij de competitiezwemmers zien we deze beleidsperiode een duidelijke negatieve trend.

	2015	2017	2019	2015-2019
Aantal	4907	4783	4526	-381
% t.o.v. vorig jaar	0,20%	-2,50%	-5,40%	- 7,76%

Tabel 1: Evolutie aantal competitiezwemmers

Grafiek 1: evolutie competitiezwemmers per leeftijdsgroep

Leeftijdsgroep	2015		2017		2019	
9-10 j	597	12,17%	529	11,06%	465	10,27%
11-12 j	968	19,73%	978	20,45%	907	20,04%
13-14 j	871	17,75%	872	18,23%	893	19,73%
15-16 j	762	15,53%	722	15,10%	673	14,87%
17-18 j	519	10,58%	517	10,81%	465	10,27%
19-25 j	451	9,19%	478	9,99%	454	10,03%
25-49 j	545	11,11%	497	10,39%	481	10,63%
> 50 j	194	3,95%	190	3,97%	188	4,15%
	<u>4.907</u>	-	<u>4.783</u>	-	<u>4.526</u>	-

Tabel 2: Detail aantal competitiezwemmers/leeftijdjaren

De daling in competitiezwemmers zien we terugkomen in de meeste leeftijdsgroepen. De enige uitzondering hierop is de categorie van de 13-14 jarigen. Hier hebben we een stijging van 2,5%. In de leeftijdsgroep 15-16 jaar zien we de drop-out voorkomen.

De daling bij de competitiezwemmers is het grootste in de leeftijdsgroep 9-10 en 11-12 jaar. Is dit te verklaren door het feit dat een aantal clubs niet meer zelf een zwemschool mag hebben (zie ook daling recreatieve zwemmers), en ze dus afhankelijk zijn van anderen voor de instroom in hun club, of is het huidige competitieaanbod niet aangepast aan de noden van deze leeftijdsgroep?

Extra onderzoek zal nodig zijn om hier de reden van te vinden.

We hopen richting de nieuwe beleidsperiode alvast dat het nieuwe sportmodel met een aangepast wedstrijdconcept, aangepast aan ieders niveau, kan zorgen voor een kentering.

Trainersopleidingen

OD6.1 Vanaf juli 2020 vertoont de gewogen gekwalificeerde trainersgraad een stijgende trend

Tot op heden kunnen we geen accurate gewogen gekwalificeerde trainersgraad per discipline uit Assis halen. Je vindt cijfergegevens over deze sporttakoverschrijdende doelstelling onder het bestuurlijk jaarverslag.

Kwantiteit van de trainersopleidingen zwemmen

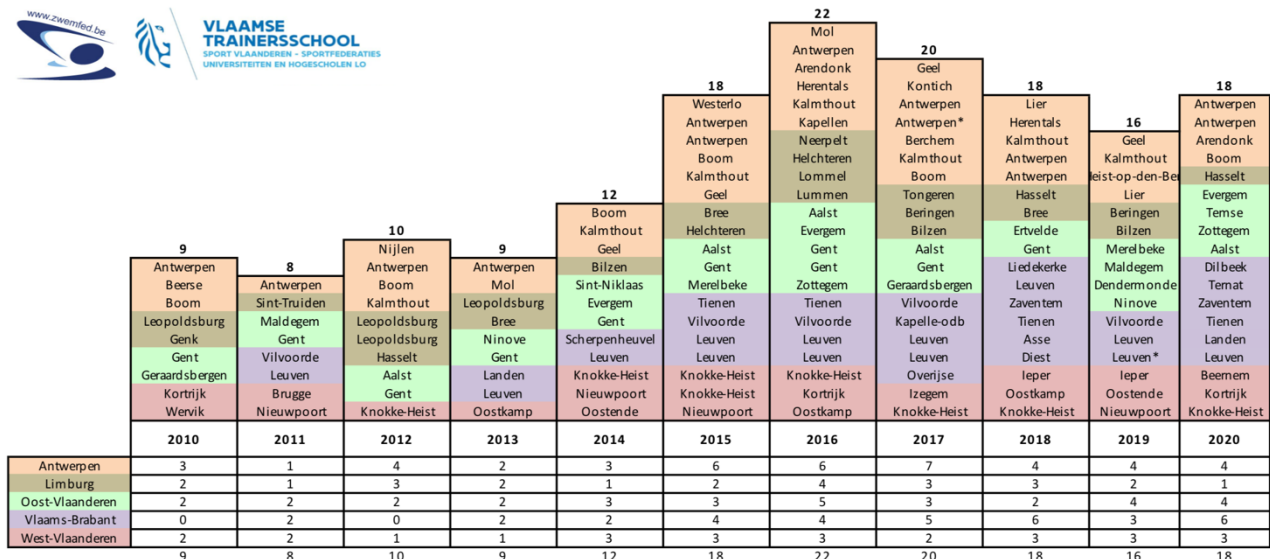
Hieronder vind je een stand van zaken van de geplande en georganiseerde opleidingen voor zwemlesgevers en -trainers, nodig voor het behalen van bovenstaande sporttakoverschrijdende doelstelling.

Aantal geplande en georganiseerde VTS opleidingen zwemmen

	OPLEIDINGEN TRAINERS	2017 Gerealiseerd / (voorzien)	2018 Gerealiseerd / (voorzien)	2019 Gerealiseerd / (voorzien)	2020
A6.1.7	Opleidingskalender zwemmen*				
	Initiatoropleidingen Zwemmen	20 / (20)	18 / (20)	16 / (20)	20
	Instructeur B opleiding Zwemmen	1 / (1 of 2)	2 / (2)	3 / (1)	1
	Trainer B Zwemmen	1 / (1)	0 / (0)	1 / (1)	0
	Trainer A Zwemmen	1 / (1)	(vervolg 2017)	(vervolg 2018)	1 (GOT)

Na de inhaalbeweging in de periode 2014-2016 kende het aantal cursusorganisaties **Initiator Zwemmen** een bescheiden terugval. In 2019 bleef de teller op 16 staan, ondanks de positieve reactie op alle aanvragen die ons bereikten. Deze negatieve tendens zet zich alvast niet door in 2020, een jaar waarvoor we tegen eind 2019 reeds 18 aanvragen registreerden (en werden goedgekeurd door de VTS). *Tabel 1* onderaan toont de effectief georganiseerde opleidingen Initiator Zwemmen in de periode 2010-2019 en de reeds bevestigde voor 2020. *Tabel 2* toont de evolutie van het jaarlijks **aantal uitgereikte VTS-kwalificaties Initiator Zwemmen** (inclusief assimilaties, EVK en inschaling).

Aantal opleidingen Initiator Zwemmen (2010-...)

Tabel 1: Overzicht effectief opgestarte aantal cursusorganisaties Initiator Zwemmen 2010-2019 (De Wandel, 2020)

Traject	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
Assimilatie	10	12	18	33	33	21	27	37	56	33	280
EVK-procedure							1				1
Inschaling				1							1
Via cursusorganisatie	133	109	128	131	174	148	180	235	194	162	1.594
Totaal	143	121	146	165	207	169	208	272	250	195	1.876

Tabel 2: Aantal VTS-kwalificaties Initiator Zwemmen 2010-2019 (Sport Vlaanderen, 2020)

De VZF blijft maximale inspanningen leveren om aan elke vraag (tot inrichting van een cursusorganisatie) tegemoet te komen. Ook in 2019 vonden heel wat VZF clubs hun weg naar de opleiding Initiator Zwemmen als (nieuwe) kandidaat-medeinrichter.

De VZF benadrukt systematisch het belang van een basiskwalificatie en de meerwaarde van een 'in-house' opleiding via haar elektronische nieuwsbrieven en contacten in het kader van clubondersteuning. Daarnaast kunnen we ondertussen ook enkele steden en gemeenten als wederkerende vaste partners beschouwen. De vraag naar versnelde trajecten (of zogenaamde 'crash courses') vertoont een stijgende trend: gemiddeld gaan er jaarlijks zo'n 2 à 3 cursussen door met een concentratie van lesdagen in de schoolvakanties (voor 2019 betrof het de herfstvakantie en de krokusvakantie).

Een bijkomende belangrijke uitdaging –naast het belang van de 'basiskwalificatie'- is uiteraard een zo hoog mogelijke **kwalificatiegraad in relatie tot de begeleide doelgroep en het niveau**. Met andere woorden: worden onze zwemmers begeleid door lesgevers/trainers met de 'juiste' (= corresponderende) VTS-kwalificatie (cf. meerjarenplanning VZF en functieprofielen VTS opleidingen Zwemmen anno 2020).

In 2019 werden twee in plaats van één opleiding **Instructeur B Zwemmen** succesvol afgerond, namelijk één opleiding in het voorjaar te Zottegem en één in het najaar te Boom. Daarbovenop startte er een bijkomende opleiding Instructeur B Zwemmen te Genk met afwijkend lessenrooster (het betreft een jaaropleiding -met einddatum medio 2020- ipv de gebruikelijke tijdsperiode van een semester). In het najaar van 2019 werd een opleiding **Trainer B Zwemmen** opgestart te Antwerpen met 11 deelnemers, waarvan het tweede deel zal doorgaan in het voorjaar van 2020.

De lopende **Trainer A Zwemmen v2017** opleiding resulteerde in een eerste lichting gekwalificeerden in juni 2019 en september 2019. Tot op heden legden 7 van de 10 cursisten hun GIP (Geïntegreerde Proef) af, waarvan er 4 slaagden (eerste examenkans). De volgende examenkans gaat door in maart 2020, waarna de opleiding wordt afgesloten.

Op 5 oktober 2019 (Topsportbad Wezenberg Antwerpen) en 9 november 2019 (Lago Gent Rozebroeken) gaf de DSKO zwemmen een vrijblijvende ‘infosessie over aangepaste opleidingstrajecten VTS opleidingen zwemmen voor (ex-)topsporters’. De kandidaten ontvingen voorafgaand een mail/uitnodiging en verslag na afloop. Op beide sessies waren een 10 tot 15 geïnteresseerden aanwezig.

De VTS/VZF maakt een onderscheid tussen;

- (ex-)topsporters die in aanmerking komen voor een geïndividualiseerd opleidingstraject (of GOT) richting Trainer A (co-financiering VTS/VZF) = finalisten EK + halve finalisten WK/OS. Dit traject wordt mogelijks in het najaar van 2020 opgestart, onder voorbehoud van voldoende interesse.
- (ex-)topsporters die we verwelkomen in de ‘reguliere’ opleidingen en mogen rekenen op een flexibele aanpak, doch zonder studieduurverkortung = deelnemers EJK of hoger. Dit betekent dat de kandidaten aansluiten bij het bestaande opleidingsaanbod, met ondersteuning van de VZF/DSKO (advies op maat + toepassing van flexibele maatregelen mbt lessen/examens).

Deze groep gaf tijdens deze infosessies aan vooral geïnteresseerd te zijn in een Initiatoropleiding (type ‘crash course’) in september 2020, met lessen doorheen de week. De haalbaarheid werd afgetoetst door de DSKO en deze bijkomende cursus werd inmiddels aangevraagd bij de VTS en goedgekeurd.

Kwaliteit van de trainersopleidingen zwemmen

Kwaliteitsvolle opleidingen op maat van onze clubbesgevers en -trainers zijn een prioriteit voor de VZF. Alle VTS opleidingen Zwemmen werden in de periode 2014-2017 volledig gescreend én geremedieerd (Initiator en Instructeur B: voltooid in 2016, Trainer B en Trainer A: voltooid in 2017). Alle opleidingen zwemmen waren eind 2017 zodoende reeds conform de **kwaliteitsnormen van de VTS** (cf. generieke competentierooster, VTS) én de **opleidingsvisie van de VZF**. Uit de IKZ-resultaten blijkt tevens dat de nieuwe cursusinhouden positief beoordeeld worden (VTS, 2019).

In 2019 vond een grondige **revisie** plaats van de **Initiatoropleiding**. Het betrof een voornamelijk inhoudelijke globale actualisering en herwerking naar aanleiding van de introductie van de VZF-publicatie ‘Leren Zwemmen: praktische leidraad’ (VZF, 2018), de nieuwe handleiding Fred Brevet ISB (v2), het vernieuwde Didactisch Model (VTS, 2018) en het Reflectieschriftje Initiator (VTS, 2019). Daarnaast werd ook het vak Watergewenning volledig herwerkt. Er werd ook nieuwe inhoud toegevoegd zoals ‘Multimove in en rond het water’ (met aanvullend videomateriaal) en de digitale lesbundel Start2Crawl (ism ISB, gratis beschikbaar via de websites van de VZF en het ISB). De totale omvang van de Initiatoropleiding zwemmen (70 uur) bleef ongewijzigd. De volledig **up-to-date cursusteksten** werden vanaf 1 januari 2019 gebruikt binnen de geplande opleidingen. De slagingspercentages voor de Initiatoropleiding en Instructeur B bedroegen in 2019 respectievelijk 87,7% en 88,9% (VTS, 2019).

Andere relevante acties

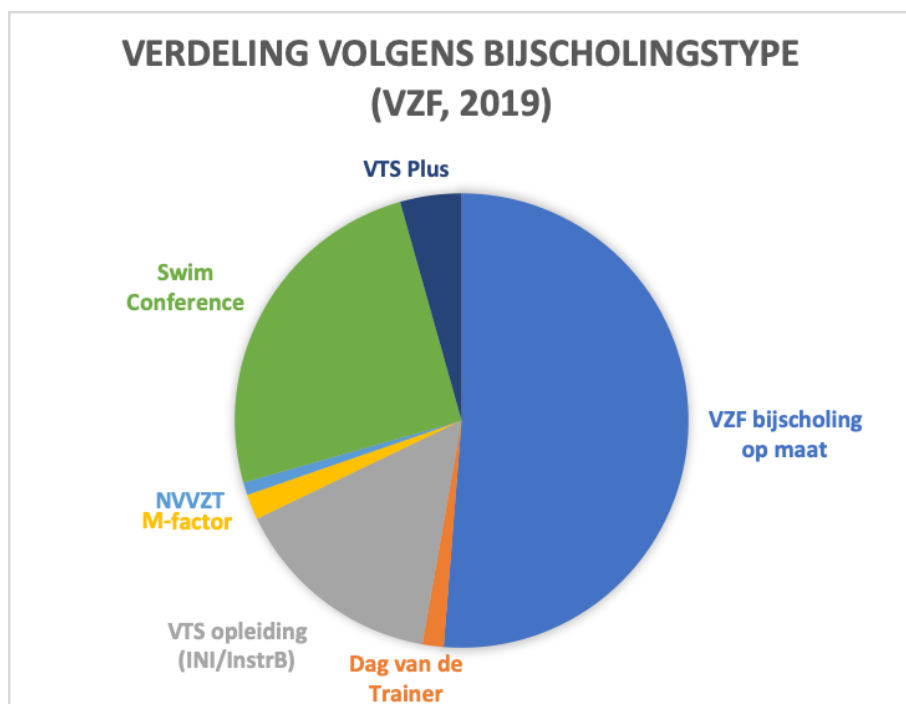
Het **docentenkorps** bleef ongeveer stabiel. Er werden in 2019 een vijftal nieuwe docenten zwemmen opgenomen/aanvaard. Kandidaat-docenten worden persoonlijk gecontacteerd door de DSKO (proactief of naar aanleiding van een sollicitatie, al dan niet spontaan) of voorgedragen door de leden van de Opleidingscommissie Zwemmen (VZF) of de partners van de Denkcel Zwemmen (VTS). Jaarlijks wordt er ook een oproep gelanceerd via de elektronisch nieuwsbrief. In september 2019 werd een **docentenbijscholing** zwemmen georganiseerd (aansluitend op de tweede dag van de Swim Conference) met een twintigtal aanwezigen. In het najaar van 2019 werd een oproep gelanceerd naar ‘**Docentencoaches** Zwemmen (m/v)’ en ‘**Docent sportspecifieke M1** Instructeur B’. Twee ervaren docenten werden weerhouden als docentencoach en zullen vanaf het voorjaar 2020 de DSKO bijstaan met de begeleiding en opvolging van (voornamelijk startende) docenten. We ontvingen 6 kandidaturen van docenten die M1 tegen het einde van 2020 een meer sportspecifieke vertaling zullen geven, aangezien dit de slagingskansen voor M1 (= Algemeen gedeelte) met 10% verhoogt (VTS, 2019).

OD6.2 Vanaf juli 2020 vertoont het aantal bijgeschoolde trainers een stijgende trend

De VZF wil deze doelstelling realiseren via het systeem van Permanente Vorming. Trainers en lesgevers krijgen een erkenning voor de gevolgde bijscholingsuren en/of opleidingen en trachten we zo te motiveren om zich jaarlijks voldoende bij te scholen. Dit is ook gekoppeld aan het Jeugdfonds. Alle info staat op [onze website](#).

Overzicht aantal Permanent Gevormde Trainers (op datum van 1/8/2019)

Zwemmen	2017	2018	2019
Erkende lesgevers (3u)	273	254	528
Erkende trainers (6u 2017 – 10u v.a. 2018)	162	101	141

Aantal georganiseerde trainersbijscholingen door de VZF

		2017 Gerealiseerd / (voorzien)	2018 Gerealiseerd / (voorzien)	2019 Gerealiseerd / (voorzien)	2020
A6.2.1	Bijscholingen Zwemmen				
	Swim Conference	2 / (2)	2 / (2)	2 / (2)	2/(sept/juni)
	Bijscholingen op maat	2 / (2)	23 / (21)	24 / (23)	Ntb*

*Afhankelijk van aanvragen clubs (gemiddeld 10/semester)

Door middel van de **bijscholingen op lesgeversniveau** (= niet-gekwificeerd of Initiatorgekwificeerd vóór 2016) trachten we lesgevers te **stimuleren tot het volgen van de Initiatoropleiding** -dé basiskwalificatie in Vlaanderen voor lesgevers zwemmen- en komen lesgevers **in contact met onze opleidingsvisie, nieuwste leerlijnen en producten**.

De VZF tracht deze bijscholingen voor lesgevers sinds enkele jaren zoveel mogelijk **in samenwerking met de clubs** te organiseren. Deze bijscholingstopics sluiten inhoudelijk aan bij de Initiatoropleiding Zwemmen (VTS, Sport Vlaanderen) en worden jaarlijks geactualiseerd en aangevuld. De club kiest een

bijscholingstopic uit de lijst en zorgt voor de nodige infrastructuur. De VZF duidt een docent aan, publiceert de bijscholing op haar website en zorgt voor de nodige attestering. De vaste prijs van deze bijscholingen laat ruimte voor de club om deze met een positief saldo in te richten.

Jaarlijks ontvangen we een **twentigtal aanvragen** (in 2019: 24, zie onder) voor deze bijscholingen op lesgeversniveau, die we de komende jaren zullen blijven promoten. Uit de tevredenheidsbevragingen blijkt een algemene hoge tevredenheid én de werkwijze biedt heel wat voordelen voor de organiserende club (eigen infrastructuur en vertrouwde context zorgen voor laagdrempelige mogelijkheid tot deelname).

De **bijscholingen op trainersniveau** worden doelbewust beperkt tot onze **Swim Conferences in juni en september**. De conference in juni omvat één volledige dag, deze in september anderhalve dag. We trachten te voorzien in een boeiend en innovatief programma. Wie deelneemt aan een conference kiest, los van het plenaire programma, voor een bijscholingspad (of 'track') op maat van een **lesgever** (= inhoud van deze topics sluit aan bij de Instructeur B opleiding en richt zich dus tot Initiatoren, begeleiders van sportzwemmers of tot zwemschoolverantwoordelijken) of op maat van een **trainer** (= inhoud sluit aan bij Trainer B en Trainer A en richt zich tot trainers van zwemmers op potentieel nationaal niveau of hoger). Daarnaast biedt de conference ook ruimte voor netwerking en een informatiemarkt, waarop o.a. onze Swim Experiences, Swim Analytics, Skill-Up, de VTS-opleidingen zwemmen en het boek 'Leren Zwemmen: praktische leidraad' worden gepromoot.

Op de Swim Conference in juni 2019 (Ramada Plaza, Antwerpen) ontvingen we **107** unieke bezoekers (tegenover 101 in 2018) en in september (De Schotte, Aalst) **131** (tegenover 120 in 2018) plus 47 bestuurders. Ondanks deze gunstige trend blijven bepaalde regio's en (grote) clubs ondervertegenwoordigd.

Naast bovenstaande bijscholingsmogelijkheden aangeboden door de VZF, worden ook de NVVZT-bijscholingen (de vakvereniging van de Nederlandse zwemtrainers) als die van VTS Plus erkend. Deze laatste laat ruimte voor sporttakoverschrijdende onderwerpen. De kwaliteit van dit aanbod wordt bewaakt door de Vlaamse Trainersschool (meer info via de [VTS Plus webpagina](#)).

Bijscholing	Datum	Locatie (club)
Basisvaardigheden	9/02/19	Dilbeek (DIZV)
Leerlijnen basis start en tuimelkeerpunt	9/02/19	Tienen (STT)
Leerlijn schoolslag	23/02/19	Aartselaar (SVAZ)
Leerlijn schoolslag	24/02/19	Kessel-Lo (Blauwput)
Leerlijnen zwemstijlen vrije slag en rugslag	9/03/19	Leuven (LAQUA)
Leerlijnen zwemstijlen rugslag	22/03/19	Helchteren (ZWIM)
Leerlijnen basis start en tuimelkeerpunt	23/03/19	Gent (RGSC)
Leerlijnen zwemstijlen crawl	3/05/19	Helchteren (ZWIM)
Multimove in en rond het water	18/05/19	Tienen (STT)
Leerlijnen zwemstijlen schoolslag	31/08/19	Westerlo (WST)
Multimove in en rond het water	14/09/19	Zaventem (SCZ)
Leerlijnen zwemstijlen rugslag	14/09/19	Geel (ZGEEL)
Aan de slag met 'Leren Zwemmen'	21/09/19	Lebbeke (AZL)
Leerlijnen zwemstijlen rugslag en schoolslag	22/09/19	Vilvoorde (KVZP)
Leerlijnen zwemstijlen rugslag en schoolslag	22/09/19	Lier (ZVL)
Leerlijnen zwemstijlen rugslag	29/09/19	Leuven (Blauwput)
Leerlijnen zwemstijlen schoolslag	11/10/19	Helchteren (ZWIM)
Leerlijnen zwemstijlen rugslag	12/10/19	Boom (VWZ)
Leerlijnen zwemstijlen crawl en schoolslag	13/10/19	Kapellen (ZiK)
Basisvaardigheden	19/10/19	Leuven (LAQUA)
Leerlijnen zwemstijlen crawl en schoolslag	26/10/19	Oudenaarde (OZEKA)
Multimove in en rond het water	9/11/19	Knokke-Heist (ZWEM)
Leerlijnen basis start en tuimelkeerpunt	16/11/19	Ronse (RSC)
Leerlijnen zwemstijlen rugslag en schoolslag	24/11/19	Kalmthout (AZK)

Tabel 1: Overzicht georganiseerde lesgeversbijscholingen (in het kader van Vorming op maat 2019, VZF)

Ook in 2019 werden enkele **nieuwe bijscholingsonderwerpen** toegevoegd aan de lijst. Zo konden clubs kiezen voor een workshop 'Multimove in en rond het water' en 'Aan de slag met Leren Zwemmen'. Eind 2019 werden 'Didactisch sterk aan de slag in de zwemschool' en 'Multi SkillZ for Swim' toegevoegd (met organisatie in 2020, alle info op <https://www.zwemfed.be/erkende-bijscholingen/zwemmen>).

Tot slot: de VZF stelt haar expertise ook steeds vaker ter beschikking van externe partijen zoals niet-VZF clubs, steden en gemeenten, PPS-zwembaduitbaters (o.a. Sportoase) en MOEV/Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Sportaanbod - competitief & recreatief zwemmen, kampioenschappen

OD8.1 Tegen september 2018 beschikt de VZF over een uitgeschreven sportmodel voor levenslange en brede zwemsportbeoefening.

Er werd afgestapt van het uitschrijven van een sportmodel over de verschillende sporttakken heen (zie ook Bestuurlijk Jaarverslag), maar meer gekeken naar de specifieke noden per sporttak.

Overzicht sportaanbod zwemmen

A8.1.8	ZWEMMEN	2016/2017 Gerealiseerd / (voorzien)	2017/2018 Gerealiseerd / (voorzien)	2018/ 2019 Gerealiseerd / (voorzien)
	Wedstrijden competitiezwemmen	variërend	variërend	variërend
	Wedstrijden masterzwemmen	8 / (8)	11 / (8)	12 / (8)
	Provinciale kampioenschappen	3 we per prov. / 3we per prov.	3 we per prov. / 3we per prov.	3 we per prov.
	PACO zwemfeesten	50 / (18 à 20)	47 / (18 à 20)	55/(55)
	Recreatieve zwemfeesten +12j	variërend / variërend	variërend / variërend	variërend / variërend
	Ijsberen	4 à 6	4 à 6	4 à 6

Recreatief aanbod

De Paco-wedstrijden in het seizoen 2018-2019 werden georganiseerd voornamelijk voor de doelgroep 6-12 jarigen. In overleg met de clubs (einde seizoen 2017-2018) is er besloten dat de recreatieve zwemmers ouder dan 12 j hier ook aan mochten deelnemen.

Aantal wedstrijden seizoen 2018-2019

In totaal werden er 55 paco-wedstrijden georganiseerd.

Aantal wedstrijden per provincie

Provincie	2017-2018	%	2018-2019	%
Antwerpen	6	12,77%	15	27,27%
Limburg	6	12,77%	8	14,55%
Oost-Vlaanderen	15	31,91%	13	23,64%
Vlaams-Brabant	12	25,53%	10	18,18%
West-Vlaanderen	8	17,02%	9	16,36%
totaal aantal wedstrijden	47		55	

In Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant was er een daling van het aantal wedstrijden (geen beschikbaar zwemwater (meestal omwille van renovatie) was hier de meest voorkomende reden). In Limburg en West-Vlaanderen was er een lichte stijging. De grote stijging in de provincie Antwerpen heeft te maken met het toetreden tot de kalender van het NVH-circuit in de regio Kempen (stijging was reeds aangekondigd in het jaarverslag van 2018).

Clubs die deelnemen aan de paco-wedstrijden*

**(53 van de 55 uitslagen meegenomen in de analyse)*

	2017-2018	2018-2019
aantal VZF-clubs	79	97
aantal niet-VZF clubs	13	15
Totaal aantal clubs	92	112

Aantal clubs (per provincie) die deelnemen aan de paco-wedstrijden

provincie	2017-2018	2018-2019
Antwerpen	16	24
Limburg	12	12
Oost-Vlaanderen	20	24
Vlaams-Brabant	14	19
West-Vlaanderen	17	18

Het aantal clubs dat deelneemt aan de paco-wedstrijden stijgt. De grootste stijging zien we terug in de provincie Antwerpen. Dit is te verklaren door de wedstrijden van "regio Kempen" die vanaf 2018-2019 ook opgenomen werden in de paco-kalender. |

Deelnemers paco-wedstrijden*

**(53 van de 55 uitslagen meegenomen in de analyse)*

	2017-2018	2018-2019
totaal aantal starts	7678	11225
gemiddeld aantal starts/wedstrijd	163	212

provincie	% starts per leeftijdsgroep			
	starts < 6j	starts 6-10 j	starts 11-12j	starts 13 j of >
Antwerpen	0,17%	67,79%	21,84%	10,20%
Limburg	0,00%	73,51%	19,99%	6,50%
Oost-Vlaanderen	0,00%	78,58%	19,06%	80,00%
Vlaams-Brabant	0,33%	63,73%	248,00%	4,46%
West-Vlaanderen	0,00%	82,45%	15,83%	1,72%
Totaal	0,10%	72,55%	17,82%	5,44%

Het Paco-concept is origineel opgericht voor de doelgroep 6-10 jarigen. Het is dan ook positief & logisch dat we deze doelgroep momenteel het meest deelnemen aan deze wedstrijden.

Wedstrijdaanbod paco-wedstrijden*

provincie	wedstrijdaanbod													
	25 vl	25 rg	25 ss	25 vs	50 vl	50 rg	50 ss	50 vs	100 vl	100 rg	100 ss	100 vs	100 ws	
Antwerpen	40,0%	93,3%	93,3%	93,3%	13,3%	93,3%	93,3%	100,0%	0,0%	93,3%	93,3%	93,3%	46,7%	
Limburg	0,0%	50,0%	75,0%	75,0%	0,0%	62,5%	87,5%	87,5%	0,0%	62,5%	87,5%	87,5%	25,0%	
Oost-Vlaanderen	7,7%	84,6%	84,6%	84,6%	7,7%	92,3%	100,0%	100,0%	0,0%	46,2%	84,6%	76,9%	30,8%	
Vlaams-Brabant	40,0%	70,0%	80,0%	90,0%	20,0%	60,0%	80,0%	90,0%	0,0%	30,0%	70,0%	90,0%	30,0%	
West-Vlaanderen	0,0%	88,9%	88,9%	88,9%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	55,6%	88,9%	88,9%	44,4%	

Algemeen valt er bij deze analyse op dat er binnen de paco-wedstrijden er slechts een zeer beperkt aanbod is voor de vlinderslagafstanden. Daarnaast komen in een aantal provincies ook de rugslagafstanden opmerkelijk minder vaak op het programma.

Genomen acties 2019

- Tegen het einde van het seizoen 2018-2019 is er in elke provincie een paco-vergadering georganiseerd. Dit seizoen waren er 52 clubs aanwezig (vorig seizoen 56). 81% van de clubs die een paco-wedstrijd georganiseerd had was aanwezig op deze vergadering.

Volgende zaken zijn op deze vergaderingen besproken:

- Overzicht analyse 2018-2019
- Is er nood aan wedstrijd voor NVH + 12j? Enkele clubs organiseren reeds een dergelijke wedstrijd, doch wordt er aangegeven dat voor deze doelgroep het volstaat als ze kunnen deelnemen aan de bestaande wedstrijden (wedstrijden NVH of paco wedstrijden). Wel was het duidelijk dat nog niet alle clubs op de hoogte waren dat deze doelgroep ook mag deelnemen aan de paco-wedstrijden.
- Vraag van clubs om vroeger de kalender te krijgen. Dit is ook nog een werkpunt wat we meenemen naar 2020. Niet alle clubs geven deze wedstrijden immers al door in het begin vna het seizoen.
- Aftoetsen idee Paco-ouder
- Reclame maken voor VZF-initiatieven (o.a. bijscholing op maat...)

Geplande acties 2020

- Evaluatie paco-circuit seizoen 2019-2020. In de analyse van 2019-2020 ook kijken hoe groot de doelgroep 6-7 jarigen is die we bereiken met dit wedstrijdaanbod.
- In het voorjaar 2020 bekijken welke nieuwe initiatieven er gaan genomen/ontwikkeld worden de volgende seizoenen naar aanleiding van het sportmodel. Hier reeds een aanzet voor doen in de loop van 2020.
- Voorjaar 2020 (juni) opnieuw in elke provincie een vergadering organiseren met een duidelijke agenda.
- Ideeën die naar boven gekomen zijn op de paco-vergaderingen in 2019 (kalender/paco-ouder/wedstrijdvoorbereiding...) concreet uitwerken.

De kalender binnen het competitiezwemmen is zeer uitgebreid met meerdere zwemwedstrijden per weekend verspreid over volledig Vlaanderen. Hier zien we ook per provincie een opdeling van wedstrijden qua niveau. Binnen deze wedstrijdkalender vallen de verschillende leeftijdscategorieën die in aanmerking komen voor deze wedstrijden (9j-25j).

Het aantal georganiseerde Vlaamse **masterwedstrijden** neemt jaarlijks toe. We merken ook een enorme toename in het aantal VZF deelnemers in 2019. Wanneer we toename nader bekijken merken we dat er vooral in de provincie Antwerpen een spectaculaire toename is. In deze provincie neemt niet alleen het gemiddeld aantal zwemsters per club toe dat aan masterwedstrijden deelneemt, er zijn ook steeds meer clubs die de weg naar deze wedstrijden vinden.

Aantal wedstrijden master zwemmen

	2004	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal wedstrijden in Vlaanderen	8	8	6	7	9	11	12
Aantal wedstrijden Wallonië	2	2	2	4	4	3	3
Aantal wedstrijden Belg. Kamp.	3	3	2	1	1	1	1

Aantal deelnemende VZF-leden

	2005	2010	2015	2018	2019	2005-2018	2015-2018
Heren	126	123	147	134	182	56	35
Dames	87	83	89	97	126	39	37
Totaal	213	206	236	231	308	95	72

Aantal deelnemers per provincie

	2005	2010	2015	2018	2019	2005-2019	2015-2019
Antwerpen	110	121	123	113	186	76	63
Vlaams-Brabant	5	5	13	5	12	7	-1
Limburg	0	3	6	4	8	8	2
Oost-Vlaanderen	73	67	73	87	79	6	6
West-Vlaanderen	15	9	20	22	23	8	3
Externe deelnemers	10	58	53	80	47		

Aantal deelnemers per club in de provincie Antwerpen

CLUB	2015	2019
AC	11	16
AZSC	3	9
AZV	1	1
BRABO	20	35
GBZ	0	1
HOZT	0	4
HZA	0	8
KST	4	7
MOZKA	0	13
RSCM	9	6
SHARK	14	13
STW	0	5
VWZ	8	11
WST	6	2

ZGEEL	6	10
ZIK	28	29
ZNA	0	1
ZOLA	1	1
ZVL	7	14
Eindtotaal	118	186
Gemiddeld per club	6	10

Geplande acties 2020

Met het ontslag van de Sporttechnisch coördinator zwemmen eind 2018, is er vanuit de VZF weinig opvolging en ondersteuning geweest m.b.t. de Master Zwemmers. In 2020 wordt er een nieuwe medewerker Zwemmen aangeworven, die de werking en activiteiten van de Sportcommissie Masters zal ondersteunen, opvolgen en een actieplan zal uitwerken.

Kampioenschappen

OD8.3 Tijdens deze beleidsperiode worden er jaarlijks minimaal 4 zwemkampioenschappen georganiseerd waarvan minstens één met internationale uitstraling.

In 2019 werden alle geplande kampioenschappen ook effectief georganiseerd door de VZF

	Kampioenschappen	2016/2017 Gerealiseerd / (voorzien)	2017/2018 Gerealiseerd / (voorzien)	2018/ 2019 Gerealiseerd / (voorzien)	2019/ 2020	2020/ 2021
A8.3.1	Inrichten Flanders Speedo Cup	1 / (1)	1 / (1)	1 / (1)	1	1
A8.3.2	Inrichten Vlaamse Jeugdkampioenschappen	1 / (1)	1 / (1)	1 / (1)	1	1
A8.3.3	Inrichten Vlaamse Kampioenschappen	1 / (1)	1 / (1)	1 / (1)	1	1
A8.3.4	Inrichten Vlaams Zomercriterium i.s.m. club of provincie	1 / (1)	1 / (1)	1 / (1)	1	1

Vlaams Zomercriterium

Doelgroep: breedtesportzwemmers die niet het niveau halen om deel te nemen aan een BJK of BK categorieën 11 jaar tem senior niveau

Vond in 2019 plaats in Genk op datum 12-14 juli (Limburg)

Vindt in 2020 plaats in Gent op datum 10-12 juli (Oost-Vlaanderen)

	2016	2017	2018	2019
Clubs	47	52	53	55
Aantal deelnemers	674	705	754	738
Ind. starten	2858	3040	4106	3347
aflossingen	-	64	73	47

Deze wedstrijd is een organisatie in samenwerking met een provinciaal bestuur (2019 = Limburg). Door het té grote aantal ingeschreven wedstrijden (4106) was het onmogelijk om de wedstrijd te organiseren binnen een bepaalde tijdsduur, er werden dan ook 283 wedstrijden geschrapt

Door het toenemend aantal deelnemers werd in 2019 de deelnamevoorwaarden aangepast alsook het aantal individuele starten per zwemmer beperkt tot 6. In 2020 worden de boven limieten geactualiseerd, een zwemmer/zwemster die op een bepaalde afstand/zwemslag een limiet gezwommen heeft voor deelname aan het Belgisch jeugdkampioenschap (11 – 14 jaar) of het Belgisch kampioenschap categorie 15+ heeft geen deelname recht op deze afstand/slag. De limieten voor het BJK en BK werden nieuw opgemaakt in 2020 met limieten zowel in een 25m bad als in een 50m bad. Met deze maatregel hopen we dat meer zwemmers toch voor deelname aan het BJK/BK moeten kiezen gezien hun deelnamerecht voor het Vlaams zomercriterium beperkter zal worden.

Vlaamse jeugdkampioenschappen

Doelgroep: jeugd (11j-14j) - (in 2020 meisjes 11j-13j - jongens 11j-14j)

Vond in 2019 plaats in Antwerpen op datum 9-10 februari

Vindt in 2020 plaats in Antwerpen op datum 7-9 februari

	2016	2017	2018	2019	2020
Clubs	62	63	62	60	64
Aantal deelnemers	441	467	394	467	396
Ind. starten	1879	1919	1893	2270	1789
Aflossingen	78	88	78	95	72

In 2018 zien we een daling van het aantal deelnemers maar werd er aan meer wedstrijden deelgenomen (73 deelnemers minder, maar ook maar 26 individuele inschrijvingen minder).

In 2019 merken we dat de organisatie zijn kritieke punt bereikt heeft. Naar het aantal deelnemers en starten is deze wedstrijd volledig verzadigd. Er werd tevens geëxperimenteerd met de data, de lange afstanden (800 en 1500 meter) werden gezwommen op de Flanders Swimming Cup tussen de reeksen en finales. Een experiment dat geen navolging zal krijgen.

Acties 2020:

- We werken momenteel aan een categorie wijziging. Meisjes 14 jaar nemen in 2020 niet meer deel aan het VJK maar schuiven door naar het VK, wat mede de daling van het aantal deelnemers veroorzaakt (zie tabel)
- Het VJK 2020 wordt terug op twee en een halve dag gezwommen worden, het idee om twee reeksen lange afstand te zwemmen wordt behouden waardoor we genoodzaakt zullen zijn om vroeger te starten (nog tijdens de schooluren).
- In 2021 wordt nagegaan of het mogelijk is om de lange afstandsnummers in het programma op zaterdag en zondag te integreren, omdat er tijd vrij komt door de verschuiving van de 14-jarigen.

Vlaamse Kampioenschappen

Doelgroep: 15j en ouder (in 2020 meisjes 14j en ouder - jongens 15j en ouder))

Vond in 2019 plaats in Antwerpen op datum 1-3 maart

Vindt in 2020 plaats in Antwerpen op datum 21-23 februari

	2017	2018	2019	2020
Clubs	64	71	82	81
Aantal deelnemers	467	529	563	609
Ind. starten	1513	2065	2204	2226
Aflossingen	49	62	57	90

In 2018 merkten we dat de clubs nog moesten wennen aan het concept en de datum van de Vlaamse kampioenschappen. Maar met 62 deelnemers meer en vooral 552 meer starts kunnen we op een geslaagd VK terugblikken.

In 2019 merken we dat de organisatie bijna zijn kritieke punt bereikt heeft. Naar het aantal deelnemers en starten is deze wedstrijd bijna volledig verzadigd als we het concept reeksen finales behouden. Voldoende rusttijd tussen de reeksen en de finales is essentieel voor de prestaties.

Acties 2020:

- We werken momenteel aan een categorie wijziging. Meisjes 14 jaar nemen in 2020 niet meer deel aan het VJK maar schuiven door naar het VK.
- Het concept van open finales wordt in 2021 herbekeken, we onderzoeken of het organisatorisch mogelijk is om drie finales te zwemmen. Eén finale per leeftijdscategorie. De deelname van de buitenlanders en de gevolgen daarvan voor onze Vlaamse zwemmers wordt ook nog geëvalueerd.

Flanders Swimming Cup

Doelgroep: Het aantrekken van de Belgische elite zwemmers en internationale toppers

Vond in 2019 plaats in Antwerpen op datum 19-20 januari

Vond in 2020 plaats in Antwerpen op datum 18-19 januari

FLANDERS	2016	2017	2018	2019	2020
Clubs	65	67	75	73	76
Aantal deelnemers	420	387	441	525	400
Aantal externe deelnemers	195	98	199	279	147
Ind. starten	1856	1276	1561	1838	1305

SPORZA	2016	2017	2018	2019	2020
Uur aanvang	16u19	16u17	16u16	16u20	16u20
Totaal uitzendduur	1u42	1u35	1u39	1u43	1u40
Percentage kijkdichtheid	4,72%	4,43%			
Gemiddeld aantal kijkers	289.921	275.539		187.360	187.574
Percentage marktaandeel	24,23%	23,01%	18,40%	22%	20%

De FSC maakt meer en meer naam in het buitenland, het aantal buitenlandse deelnemers blijft jaarlijks stijgen. De media-aandacht voor deze wedstrijd blijft min of meer stabiel. In 2020 wel minder buitenlandse atleten, het Olympisch jaar kan een oorzaak zijn, de nieuwe commerciële formule waar de betere zwemmers in teamverband tegen elkaar strijden (ISL), concurrentie van de Euromeet (Luxemburg) dat een week later valt. Hier zien we een opportuniteit in de vorm van een samenwerking.

Acties naar 2020-2021: de organisatie staat op punt, nog hier en daar verder finetunen o.a. het ceremoniële gedeelte kan nog beter worden uitgewerkt. Contact zal mogelijks worden opgenomen met Luxemburg.

Officials

OD8.2 Vanaf september 2020 zijn er voor alle sporttakken voldoende officials om competitie te garanderen

Het totaal aan officials blijft stijgen met wat schommelingen binnen de functies. De stijging is vooral te merken bij het instapniveau van de officialopleiding, nl. TAK. Het aantal opleidingen op TAK-niveau die worden georganiseerd is standaard 2 per provincie maar we zien wel een toename van het aantal deelnemers per opleiding. Na een lichte daling in 2017 van officials met een hoger diploma door een striktere opvolging van het minimum aantal keer dat op jaarbasis moet worden gefungeerd, zien we in 2018 een lichte toename door de versoepeling die in 2018 is doorgevoerd (A8.2.1) om voldoende officials te hebben om competitie te garanderen (OD8.2).

In 2018 werden kandidaten voor één hogere functie reeds toegelaten tijdens de voorgaande opleiding m.a.w. de opleiding voor 2 niveaus gelijktijdig volgen werd mogelijk gemaakt voor: JP + JF / JP + K / JF + K / SP + SF. Voor effectieve benoeming gelden uiteraard bepaalde voorwaarden ([info](#)). Het inschrijvingsformulier werd ook vereenvoudigd.

Tabel: Overzicht aantal officials Zwemmen

	2016	2017	2018	2019	2016-2018	%
TAK	836	870	890	919	83	9%
JP	112	106	109	121	9	7%
JF	43	36	41	48	5	10%
SP	79	78	85	89	10	11%
SF	32	29	31	33	1	3%
K	34	31	37	39	5	13%
KP	35	24	28	32	-3	-9%
KF	4	4	6	5	1	20%

A8.2.6	OFFICIALOPLEIDINGEN&BIJSCHOLINGEN	2017 Gerealiseerd / (voorzien)	2018 Gerealiseerd / (voorzien)	2019 Gerealiseerd / (voorzien)
	Officials Zwemmen			
	TAK	10 / (10)	10 / (10)	10 / (10)
	SP	Jan / Jan	*	*
	SF		*	*
	K	0 / (ifv vraag)	1 / (1)	1 / (1)
	JF	0 / (ifv vraag)	1 / (1)	1 / (1)
	JP	Jan / Jan	1 / (1)	1 / (1)
	Verplichte bijscholing (nieuwe Fina regels)	1 (K JF uitnodiging)	1 (verplicht voor K)	1 (verplicht voor K)

** geen theoretische opleidingen maar gedurende het seizoen zijn er in iedere provincie kandidaten die hun praktische proeven afleggen*

Ook in 2020 staan er voor alle niveaus opleidingen ingepland:

- TAK: 2 maal per jaar in iedere provincie.
- K: 1 opleiding in Antwerpen (mei-juni 2019).
- JF: 1 opleiding in Kortrijk (maart 2019) en 1 opleiding in Antwerpen (november 2019).
- JP: 2 opleidingen in Antwerpen (april-mei 2019 en november 2019).
- Bijscholing: na het FINA-congres in Budapest (mei 2019) voorzien voor K en nadien in iedere provincie voor alle officials, vóór start van het nieuwe seizoen

Splash wedstrijdprogramma

In 2019 werden geen opleidingen voor het wedstrijdprogramma georganiseerd door de VZF. In 2020 zal met de nieuwe medewerker zwemmen bekeken worden of deze door de VZF zullen worden georganiseerd.

Werking Vlaamse Sportcommissie Zwemmen

In 2019 bestond de Vlaamse Sportcommissie Zwemmen uit 6 leden

- Ria Van Den Broeck (LAQUA) 2017-2020 – Voorzitter
- Luc Van Laere (MEGA) 2018-2022 – secretaris
- Luc Henderyckx (ZIK) 2018-2022
- Etienne Desfossés (BRABO) 2017-2020
- Danny Uyttersprot (VZV) 2019-2020
- Thierry Dolet (DBT) – 2019-2020
- Pascale Verbauwen – VZF personeelslid

Ronny Buggenhout (ZB) 2016-2020 nam in 2019 ontslag als commissielid en voorzitter, hij werd gecoöpteerd door Danny Uyttersprot (VZV). Thierry Dolet (DBT) werd in 2019 lid.

Zij kwamen 9 keer samen

Alle informatie vind je up to date op [onze website](#)